

Lyden af et bibliotek – artikel fra Aarhus Bibliotekernes hjemmeside, december 2023.

Composition on Display – det skabende arbejde i det offentlige rum

Af Erik Bjerre

Hvad sker der, når et hold studerende, fra klassisk og elektronisk komposition på Det Jyske Musikkonservatorium, slippes løs på et bibliotek for at skabe lydværker med udgangspunkt i bibliotekets rum, materialer og besøgende? Det fandt man onsdag aften ud af på Viby Bibliotek, hvor der var fernisering for syv Lydværker skabt med afsæt i rammerne på Biblioteket under overskriften ”Composition on display”.

Værkerne spændte fra interaktive performances til lydinstallationer, som indgik i bibliotekets indretning. Ferniseringen forgik ved, at værkerne var placeret forskellige steder på Viby Bibliotek, og så kunne publikum bevæge sig rundt mellem de forskellige lydige udtryk, som ifølge tovholder for projektet, biblioteksformidler Emil Brøsen, nærmest flød sammen til et sammenhængende værk. Han er glad for, at værkerne blev godt modtaget, fordi mange forbinder biblioteksrummet med et sted, hvor man skal være stille og hvor lyd ikke hører hjemme - selv om musik indgår i samlingen. Det var bl.a. dette, man på Viby Bibliotek ønskede at udfordre, og projektet blev søsat for at undersøge, hvordan lyd og musik kan bidrage til de øvrige oplevelser, man kan få på biblioteket.

Grænser overskrides

I løbet af efteråret 2023 fungerede et hold studerende fra klassisk og elektronisk komposition på Det Jyske Musikkonservatorium som artists in residence på Viby Bibliotek. De studerende har arbejdet med at skabe ny musik i en åben og undersøgende proces inspireret af bibliotekets faciliteter og funktioner. Processen resulterede i syv lydværker, der bl.a. udforsker, hvordan der kan skabes musik ud af bibliotekets kasserede materialer og hvordan lyd kan bruges som formidlingsgreb i bibliotekets udstillingsmiljøer.

De musikstuderende arbejder med klassisk og elektronisk komposition, og samarbejdet med bibliotekerne skal give dem muligheder for at blive inspireret af at arbejde i andre omgivelser end på musikkonservatoriet. Samtidig skal biblioteket tilbyde dem en ny og anderledes ramme om formidlingen af deres arbejde. Det har til tider været en krævende proces, og studerende Astrid Helena Frej Møller fortæller, at hun har sunget improviserede sange på biblioteket for at udforske sin egen blufærdighed og for at se, hvordan folks reaktioner var. Helenas værk bygger på hendes sang og indgår i en lydinstallation, der er placeret diskret mellem bøgerne i nogle af bibliotekets reoler.

Brutal tilgang til bibliotekets materialer

Andre studerende gik mere brutalt til værks, og i der strømmede i tiden op til ferniseringen ofte tunge basrytmer, høj, skramlet musik og usædvanlige samples op fra kælderen. Her holdt Benjamin Grove Drath og Christian Høegh nemlig til, mens de omformede gamle CD'er til nye musikværker ved at skrive på dem, ride i dem og efterfølgende sample dem igen. Det hele foregik ved hjælp af bibliotekets gamle, analoge lydanlæg og mundede ud i en interaktiv performance, hvor publikum fik lejlighed til at supplere de to komponisters musik med deres egne eksempler på smadrede CD'er som skulle samples.

Emil Brøsen har været medinitiativtager til projektet, og han synes det har været et frisk pust at have de musikstuderende på besøg. Han ser er gode muligheder i at videreføre flere af erfaringerne fra projektet, f.eks. ved at skabe rum for, at biblioteksbrugerne kan arbejde med at sample bibliotekets lydbibliotek eller eksempelvis ved at have flere arrangementer med lyd eller musik som fokus.